

Protokół z posiedzenia Rady ds. budżetu obywatelskiego

Data posiedzenia: 22.07.2021

Godzina rozpoczęcia posiedzenia: 10:00

Członkowie Rady ds. budżetu obywatelskiego uczestniczący w posiedzeniu:

1. Grzegorz Kuca,
2. Kaja Petryka-Siemiończyk,
3. Justyna Piwko,
4. Andrzej Rydzewski,
5. Oliwia Szczupska,
6. Elżbieta Szymańska
7. Mateusz Wojcieszak,
8. Agnieszka Wyrwał,
9. Sławomir Wysocki,
10. Karolina Zdrodowska.

Pozostałe osoby uczestniczące w posiedzeniu:

1. Ewa Kolankiewicz – Dyrektorka Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy,
2. Magdalena Stefańska - Centrum Komunikacji Społecznej Urzędu m.st. Warszawy.

Pierwszą część spotkania prowadziła Przewodnicząca Rady ds. budżetu obywatelskiego Pani Karolina Zdrodowska, od 10:45 spotkanie prowadziła Zastępczyni przewodniczącej – Elżbieta Szymańska.

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia
2. Przyjęcie porządku obrad
3. Przyjęcie protokołu z posiedzenia Rady z 20.05.2021 i 17.06.2021
4. Uwagi i pytania dotyczące przesłanych materiałów:
 - Powody negatywnej oceny projektów
 - Unieważnienia RIO z powodu tematycznego profilowania budżetów
5. Wyniki ewaluacji budżetu obywatelskiego 2022 – ocena projektów
 - Prezentacja wyników – Magda Stefańska
 - Dyskusja
6. Zmiana uchwały – omówienie wprowadzonych zmian:
 - Zespoły – ciała społeczne zaangażowane w realizację budżetu obywatelskiego – wypracowanie katalogu zadań.
 - Profilowanie tematyczne zgłaszanych projektów.
7. Sprawy różne.
8. Zamknięcie posiedzenia.

Ad 1. Otwarcie posiedzenia

Karolina Zdrodowska rozpoczęła spotkanie Rady ds. budżetu obywatelskiego.

Ad 2. Przyjęcie porządku obrad.

Postanowienie: Zatwierdzono bez uwag.

Ad 3. Przyjęcie protokołów z posiedzeń Rady 20.05.2021 i 17.06.2021

Postanowienie: Zatwierdzono bez uwag.

Ad 3. Uwagi i pytania dotyczące przesłanych materiałów:

- Powody negatywnej oceny projektów
- Unieważnienia RIO z powodu tematycznego profilowania budżetów

Członkowie Rady nie mieli pytań i uwag do przesłanych materiałów.

Ad 5. Wyniki ewaluacji budżetu obywatelskiego 2022 – ocena projektów

- **Prezentacja wyników – Magdalena Stefańska**

Magdalena Stefańska zaprezentowała wyniki badania ewaluacyjnego przeprowadzonego przez Fundację Stocznia. Celem badania była analiza procesu i identyfikacja wyzwań związanych z oceną projektów zgłoszonych do budżetu obywatelskiego.

- **Dyskusja**

Aktualnie w przestrzeni medialnej jest dużo zarzutów dotyczących budżetu obywatelskiego, szczególnie związanych ze stronniczością urzędników oceniających projekty i brakiem rzetelności w tym zakresie. Wśród członków Rady pojawiły się głosy mówiące o tym, że warto każdorazowo odnosić się do takich zastrzeżeń. W toku dyskusji członkowie Rady zgodzili się do tego, że ciężko jest odnosić się do pojedynczych komentarzy krytycznych, szczególnie, że duża ich część świadczy o tym, że krytykujący nie zna zasad przeprowadzania budżetu obywatelskiego i kryteriów oceny. Ważniejsze z punktu widzenia członków Rady wydaje się prowadzenie działań edukacyjnych adresowanych do autorów.

Grzegorz Kuca podkreślił, że w trakcie trwania oceny projektów ważne jest, żeby oceniający projekty podchodzili do nich realnie – lepiej jest go rzetelnie ocenić negatywnie niż później odstąpić od realizacji.

Ad 6. Zmiana uchwały – tematy do rozmowy:

- **Zespoły – ciała społeczne zaangażowane w realizację budżetu obywatelskiego – wypracowanie katalogu zadań.**

Członkowie Rady poprosili o przypomnienie dotychczasowych ustaleń i prac nad tym tematem. Postanowiono, że do członków Rady zostanie rozesłany dodatkowy materiał, w którym będą informacje o tym jak wcześniej pracowały dzielnicowe zespoły ds. budżetu partycypacyjnego oraz powody, dla których zrezygnowano z działania tych ciał.

- **Profilowanie tematyczne zgłaszanych projektów.**

Ewa Kolankiewicz zaproponowała, żeby zamknąć temat profilowania tematycznego projektów z dwóch powodów:

- Członkowie Rady już ten temat omawiali
- Zostały wysłane materiały, które zawierały interpretacje zapisów prawnych. W przesłanych materiałach znalazła się informacja o tym, że nie jest możliwe wprowadzenie do uchwały zapisów, które pozwalają na podział tematyczny projektów.

Opcją wprowadzenia tematycznych budżetów obywatelskich byłoby stworzenie równoległego procesu, jednak w obecnej sytuacji finansowej samorządu nie jest to możliwe.

Ad 7. Sprawy różne

Pierwszym poruszonym tematem była weryfikacja głosujących. Justyna Piwko opowiedziała o prowokacji związanej z udziałem w głosowaniu m.in. przez Bolesława Prusa i Marię Konopnicką oraz wyjaśniła w jaki sposób weryfikowane są oddane głosy.

Zgodnie z prawem, w budżecie obywatelskim udział może wziąć mieszkaniec, który zamieszkuje na terenie m.st. Warszawy. Przez pojęcie mieszkańca m.st. Warszawy należy rozumieć każdą osobę fizyczną, której miejscem zamieszkania jest m.st. Warszawa.

Na etapie wprowadzania danych osobowych, system informatyczny do obsługi budżetu obywatelskiego sprawdza poprawność konstrukcji podanego numeru PESEL m.in. liczbę cyfr, cyfrę kontrolną czy cyfry dot. daty urodzenia, np. czy nie próbuje zagłosować ktoś z niepoprawną datą urodzenia. Sama weryfikacja ważności głosu oraz danych osobowych wszystkich osób biorących udział w głosowaniu dokonywana jest po jego zakończeniu.

Sprawdzenie miejsca zamieszkania głosującego prowadzone jest na podstawie zadeklarowanej miejscowości. Weryfikacja, o której mowa w paragrafie 39 Uchwały nr XI/218/2019 Rady Miasta Stołecznego z dnia 11 kwietnia 2019 r. w sprawie konsultacji społecznych z mieszkańcami m.st. Warszawy w formie budżetu obywatelskiego, odbywa się na podstawie Centralnego Repozytorium Bazy Danych Ewidencji Ludności (CRBDEL). Ma na celu sprawdzenie zgodności danych podanych w głosowaniu przez mieszkańca z tymi znajdującymi się w Ewidencji.

Głosy mogą być uznane za nieważne również z przyczyn formalnych takich jak: zaznaczenie większej liczby projektów niż dopuszczalna, niepodpisanie karty do głosowania czy oddanie więcej niż jednego głosu przy użyciu tego samego numeru PESEL. Dotyczy to głównie kart papierowych, ponieważ elektroniczny system do głosowania nie pozwala na popełnienie takich błędów. Strona blokuje możliwość wpisania numeru PESEL, który został już wykorzystany w głosowaniu, o czym głosujący jest informowany stosownym komunikatem.

Dodatkowo głosy analizowane są pod różnym kątem i w przypadku podejrzenia bezprawnego wykorzystania danych osobowych kierowane są zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa. W dwóch poprzednich edycjach wysłano 3 zawiadomienia w tej sprawie dotyczące w sumie kilkuset głosów.

Po weryfikacji głosujących i ogłoszeniu wyników dane mieszkańców są kasowane.

Drugim poruszonym tematem było **zajęcie przez Radę stanowiska w kontekście informacji promujących organizacje, stowarzyszenia itp., które nie powinny pojawiać się w projektach**. Temat został zgłoszony przez mieszkankę i opierał się konkretnych przypadkach.

Ewa Kolankiewicz przypomniała, że członkowie Rady poprzednich kadencji stali na stanowisku, że budżet obywatelski nie może być narzędziem wspierającym organizacje pozarządowe, ponieważ osłabi to rolę mieszkańców, dla których budżet obywatelski jest adresowany. Członkowie Rady rozmawiali o tym, że ciężko będzie egzekwować przez urzędników zapis, jeżeli nie będą znać wszystkich lokalnych organizacji, szczególnie, że te dzielnicowe chętniej wykorzystują budżet obywatelskich do swoich celów politycznych. Dodatkowo zaproponowany zapis musiałby ograniczyć możliwość promowania się różnego typu instytucji i organizacji, także podmiotów gospodarczych. Dla członków Rady ważne jest, żeby różnego rodzaju organizacje mogły wspierać udział mieszkańców w budżecie obywatelskim, a nie o to, żeby zawłaszczwały proces i budowały w ten sposób swoją pozycję.

Postanowienie: Członkowie Rady zgodzili się, że konieczne jest wprowadzenie zapisu, który ograniczy promocje organizacji. Treść takiego zapisu ma być zaproponowana przez Centrum Komunikacji Społecznej, a na kolejnym posiedzeniu omówiona przez Radę.

Ostatnim poruszonym elementem w tej części spotkania był **harmonogram pracy Rady** - Justyna Piwko zaproponowała, żeby w sierpniu nie było spotkania Rady, a kolejne odbyło się we wrześniu. Wtedy też zostanie zaplanowany dalszy harmonogram prac.

Ad 8. Zamknięcie posiedzenia.

Elżbieta Szymańska zamknęła posiedzenie o 11:45